

**DOKUMENTACJA PRAC KONSERWATORSKO - RESTAURATORSKICH
ELEWACJI PÓŁNOCNEJ PREZBITERIUM I KAPLICY ŚW. JACKA
KOŚCIOŁA PW. ŚW. MIKOŁAJA W GDAŃSKU**

Prace zrealizowane przy pomocy dotacji Gminy Miasta Gdańska

Umowa nr: RWB-W/1972/BAM/48/U.-W. Bież./2023 z dnia 18.05.2023 r.

Maciej Szczepkowski

Weronika Domagała

Dorota Szmyt

GDAŃSK, październik 2023

DZIEŁO KONSERWATORSKIE I DOKUMENTACJA CHRONIONE PRAWEM AUTORSKIM

Spis treści:

1.1 Obiekt	str. 1
1.1.1 Nazwa obiektu, adres	str. 1
1.1.2 Lokalizacja	str. 1
1.1.3 Nazwa właściciela	str. 1
1.1.4 Numer rejestru zabytków	str. 1
1.1.5 Rys historyczny, ikonografia archiwalna	str. 1
1.2 Wykaz wcześniej prowadzonych prac przy obiekcie	str. 8
1.3 Prace prowadzone w ramach umowy dotacyjnej nr z dnia	str. 12
1.3.1 Czas trwania prac	str. 12
1.3.2 Wykonawca prac	str. 12
1.3.3 Opis, stan zachowania obiektu przed rozpoczęciem prac, część fotograficzna (zdjęcia ogólne i szczegółowe obiektu wraz z opisem – załącznik nr 1)	str. 12
1.3.4 Przebieg prac oraz faktycznie zrealizowany program prac	str. 13
1.3.5 Dokumentacja fotograficzna z przebiegu prac – załącznik nr 1	str. 19
1.3.6 Dokumentacja fotograficzna po zakończeniu prac – załącznik nr 1	str. 36
1.4 Oświadczenie Beneficjenta	str. 47

1.1 Obiekt:

Elewacja wschodnia nawy północnej kościoła p. w. św. Mikołaja w Gdańsku.

1.1.1 Nazwa obiektu, adres:

Kościół p.w. św. Mikołaja w Gdańsku

80-840 Gdańsk, ul. Świętojańska 72

Działka 49, obręb: 89, jednostka ewidencyjna: Gdańsk

1.1.2 Lokalizacja wraz z mapką sytuacyjną

1.1.3 Klasztor OO. Dominikanów w Gdańsku

80-840 Gdańsk, ul. Świętojańska 72

1.1.4 Numer rejestru zabytków:

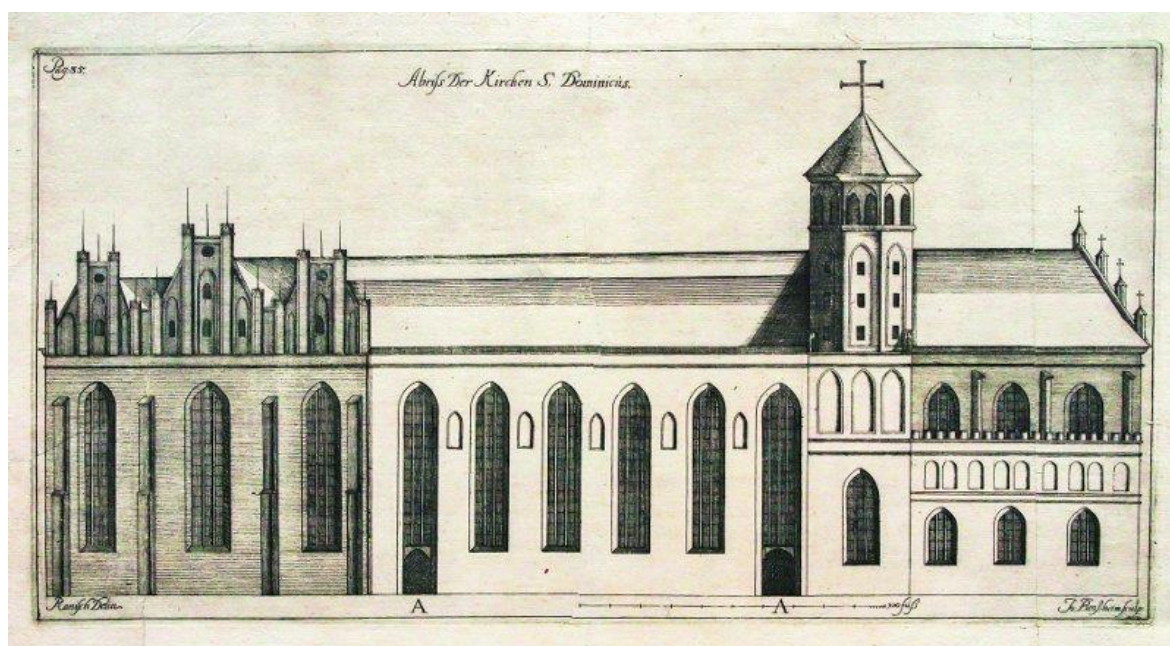
51 /obecnie A 70/ decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku z dnia 29.03.1957

1.1.5 Rys historyczny, ikonografia archiwalna

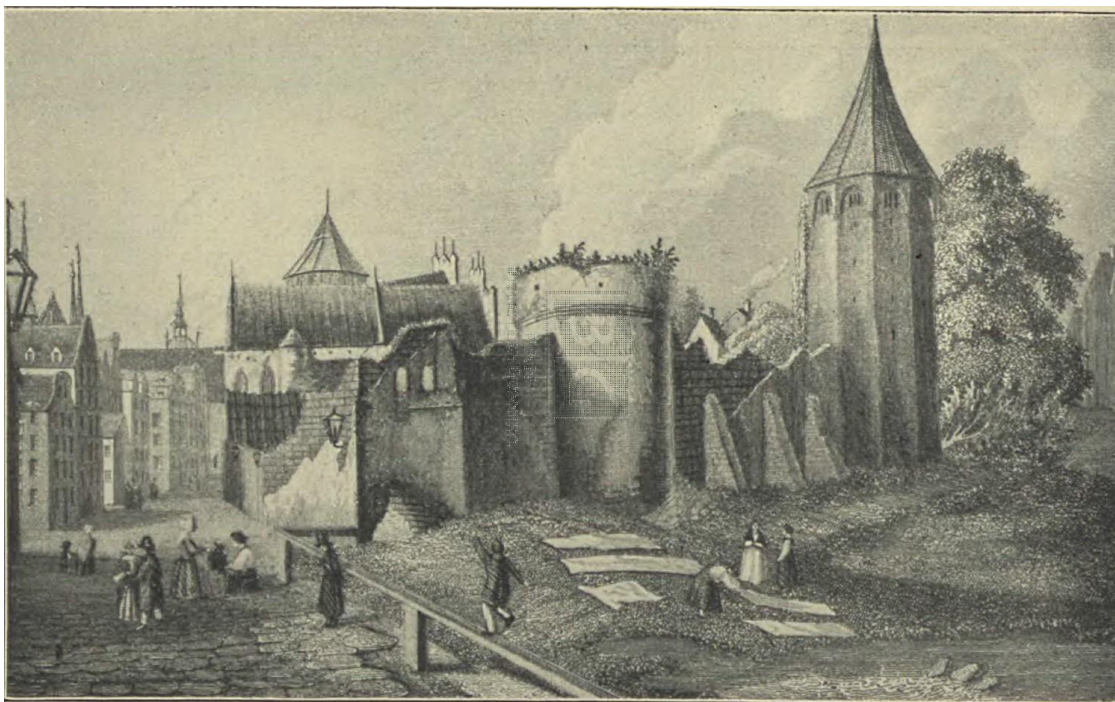
Budowę obecnego kościoła rozpoczęto po 1348. W pierwszej fazie kościół składał się z czteroprzęsłowego prezbiterium i trzynawowego halowego korpusu głównego, którego przypory zostały wciągnięte do środka. Równocześnie trwała rozbudowa klasztoru.

W 1487 kościół przykryto sklepieniem gwiaździstym i podwyższono wieżę o część ośmioboczną. W okresie reformacji kościół kilkakrotnie niszczone i plądrowano (1525 oraz 1576). W 1564 przekazany protestantom, a w 1567 zwrócony dominikanom.

11 października 1587 w kościele św. Mikołaja miało miejsce wręczenie przybytemu ze Szwecji królowi Zygmuntowi III aktu elekcji, po uprzednim (7 października) zaprzysiężeniu przez niego w kościele w Oliwie zobowiązań wobec Rzeczypospolitej, tzw. pacta conventa, uchwalonych przez Sejm. Pod koniec XVII w. przebudowano gotycką kaplicę św. Jacka, znajdującą się po północnej stronie prezbiterium. W 1813 w wyniku ostrzału miasta, podczas oblężenia klasztor całkowicie spłonął. W 1834 władze pruskie przeprowadziły kasatę zakonu. Zabudowania klasztorne wówczas wyburzono, a przy kościele powstała parafia katolicka. W 1945 kościół jako jedyny w ścisłym centrum miasta nie uległ zniszczeniu. Uszkodzony został jedynie dach i część sklepień. W 1950 naprawiono dach i sklepienia, w latach 1957–1958 odnowiono wnętrze, w 1970–1974 przeprowadzono renowację elewacji, w 1974–1975 odnowiono kaplicę św. Krzyża, a w 1986 wyremontowano zakrystię.

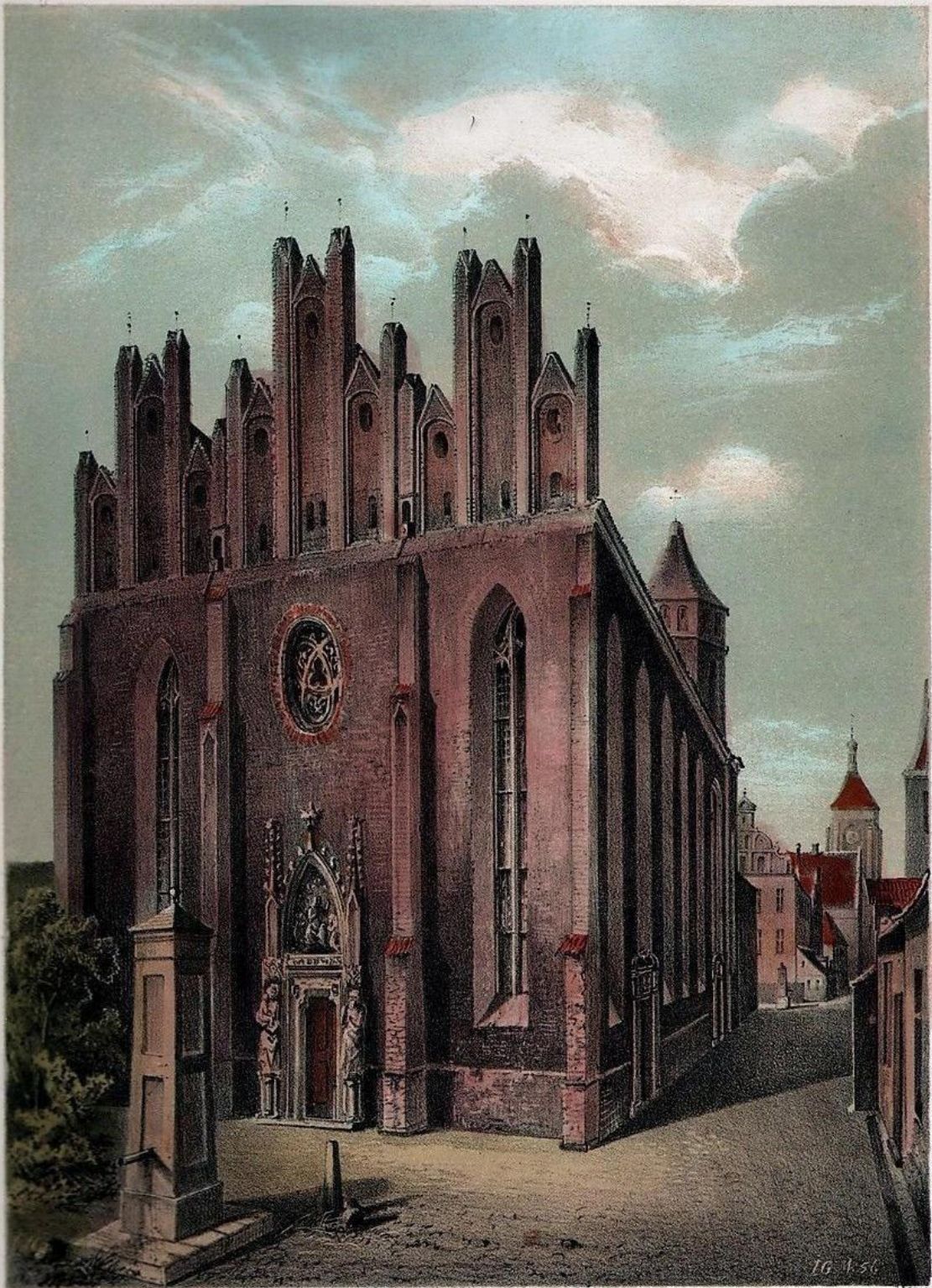

1. Kościół Św. Mikołaja, Barthel Ranisch, 1695

47. Dominikanerplatz mit „Blumentopf“ und „Kief en de Kōf“. Radierung 1840. poliska.eu
na fotografi

1. Plac Dominikański, w głębi kościół Św. Mikołaja, 1840.

Gezeichnet v. Jul. Greth.

Verlag v. Theodor Bertling in Danzig

Druck v. Gebr. Delius in Berlin

DIE ST. NICOLAI (DOMINIKANER) KIRCHE fotopolska.eu
na fotografii

2. Kościół Św. Mikołaja, Julius Greth, 1856.

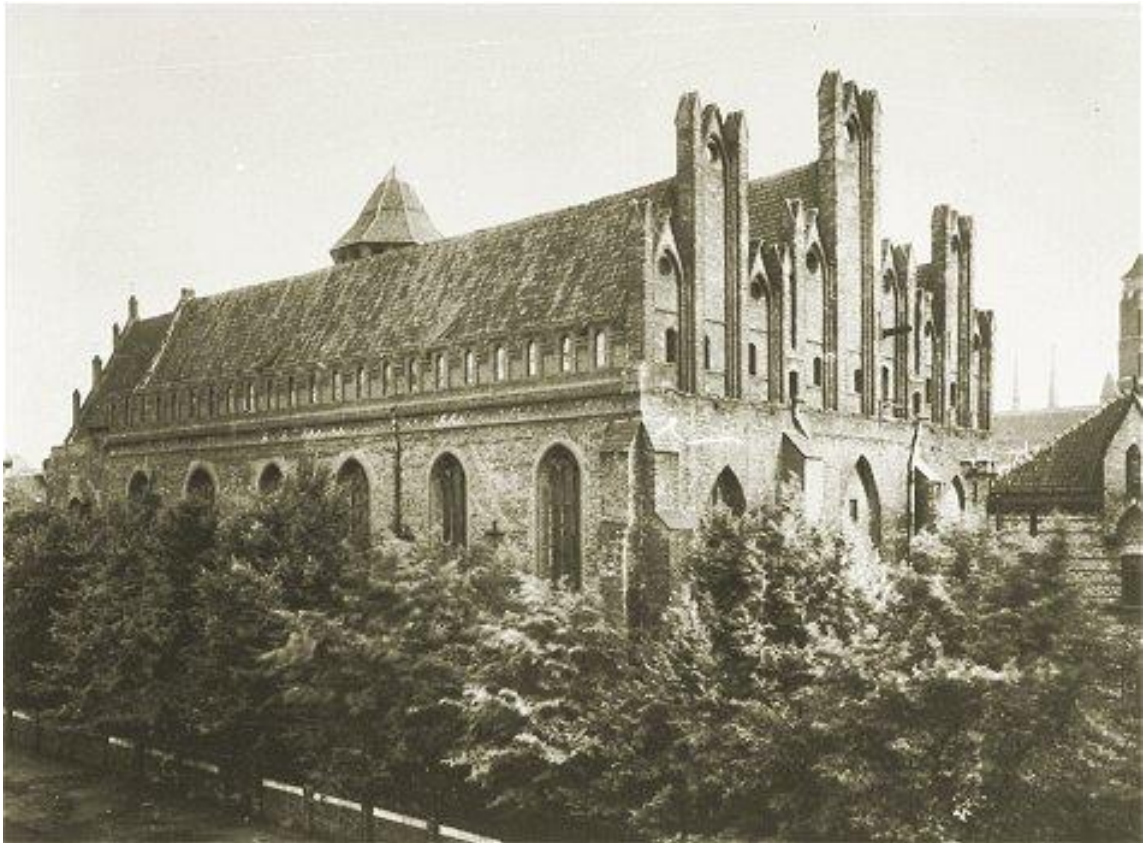
3. Kościół Św. Mikołaja, nawa północna, 1884

4. Kościół Św. Mikołaja, elewacja północna i zachodnia, 1916-1923.

5. Kościół Św. Mikołaja, elewacja północna i zachodnia, ok. 1920

6. Kościół Św. Mikołaja, elewacja północna i zachodnia, ok. 1935.

7. Widok z lotu ptaka na kościół Św. Mikołaja, 1935.

1.2 Wykaz wcześniej prowadzonych prac przy obiekcie:

Rok	Zakres prac	Poniesione wydatki	Wysokość dotacji ze środków publicznych
2022	Prace konserwatorskie przy kamiennej płycie nagrobnej Heinricha Gribenowa	32902,72	
2022	Prace konserwatorsko-remontowe elewacji północnej kościoła	1 180 720,58	371 947,82 – Gmina Miasta Gdańska; 200 000,00 – Samorząd Województwa Pomorskiego, 384 000,00 - MKiDN
2022	Naprawa zniszczonych sklepień w nawie południowej – etap II	755 148,16	415 000,00 – Gmina Miasta Gdańska; 238 000,00 - MKiDN
2021	Wzmocnienie ścian szczytowych kościoła	242 542,17	121 271,00 - Samorząd Województwa Pomorskiego
2021	Prace konserwatorskie przy kamiennym epitafium Jana Joachima Posseliusa	33 352,87	28 000,00 - PWKZ
2021	Naprawa zniszczonych sklepień w nawie południowej – etap I	82 9654,79	580 000,00 - MKiDN
2021	Prace konserwatorskie przy obrazie Św. Jacek	30 250,00	30 085,00 - PWKZ
2021	Renowacja 4 okien w zakrystii	233 129,85	170 000,00 – Gmina Miasta Gdańska
2021	Prace badawcze i konserwatorskie przy gotyckiej polichromii ściennej w prezbiterium	65 895,00	49 000,00 - Gmina Miasta Gdańska

2021	Prace konserwatorsko-restauratorskie elewacji wieży kościoła	475 317,29	350 000,00 – Gmina Miasta Gdańska
2020	Prace konserwatorskie elewacji zachodniej wraz ze szczytem	956 678,19	342 783,00 - Samorząd Województwa Pomorskiego 400 000,00 – Gmina Miasta Gdańska 200 000,00 - MKiDN
2020	Wykonanie przeciwwilgociowej pionowej izolacji fundamentów kościoła – etap II ściana wschodnia i południowa	298 115,35	140 000,00 – MKiDN 125 514,20 – Gmina Miasta Gdańska
2019	Ratunkowe prace zabezpieczające w nawie południowej (budowa rusztowania wsporczo sklepień)	429 785,86	407 518,00 - Dotacja Sejmiku Samorządowego Województwa Pomorskiego; 20 000,00 - Dotacja PWKZ
2019	Prace konserwatorskie przy gotyckich drzwiach do zakrystii	33 885,23	4 500,00 - Dotacja PWKZ
2019	Interwencyjne prace konserwatorskie elewacji wschodniej wraz ze szczytem	420 613,35	370 000,00 - Dotacja MKiDN
2018	Prace konserwatorskie przy barokowym obrazie <i>Wręczenie dominikanom dokumentu fundacyjnego</i> wraz z ramą	32 000,00	28 800,00 - Dotacja PWKZ
2018	Ratunkowe prace zabezpieczające Bazylikę św. Mikołaja w Gdańsku - etap I	190 092,20	142 569,00 - Dotacja Rady Miasta Gdańska

2017	Izolacje przeciwwilgociowe fundamentów - etap I: fundamenty południowe i zachodnie.	198 204,36	67 963,48 - Dotacja Rady Miasta Gdańska 97 510,40 - Dotacja MKiDN
2016	Renowacja ołtarza NMP Zwycięskiej	132 849,63	93 000,00 - Dotacja Rady Miasta Gdańska
2016	Wymiana okien w klasztorze	124 999,99	
2015	Remont muru granicznego od strony Hali Targowej, cz. III	32 000,00	
2013	Renowacja kaplicy św. Jacka	11 249,00	
2013	Prace konserwatorskie przy dwóch barokowych ołtarzach bocznych (pw. <i>Matki Bożej Zwycięskiej i Przemienienia Pańskiego</i>), etap I, cz. 2	122 449,00	
2013	Remont rynien i systemu odprowadzania wody deszczowej	12 727,00	
2013	Remont muru granicznego od strony Hali Targowej, cz. II	10 426,00	
2012	Prace konserwatorskie kamiennego ołtarza bocznego <i>Oplakiwanie</i>	37 424,43	
2012	Remont okien w kościele	550 500,00	138 034,00 - dotacja Rady Miasta Gdańska

2012	Prace konserwatorskie przy dwóch barokowych ołtarzach bocznych (pw. <i>Matki Bożej Zwycięskiej i Przemienienia Pańskiego</i>), etap I, cz. 1	119 000,00	
2012	Remont muru granicznego od strony Hali Targowej, cz. I	40 000,00	
2012	Remont krypty	72 000,00	
2012	Renowacja kaplicy św. Jacka	80 500,00	
2011	Remont dachu kościoła	143 156,00	
2011	Renowacja drzwi wejściowych do kościoła i kruchty	8 000,00	
2011	Renowacja kaplicy św. Jacka	286 070,00	
2011	Remont instalacji elektrycznej	5 670,00	
2009	Remont okien w kościele	173 012,00	122160,00 dotacja Rady Miasta Gdańsk
2009	Renowacja dwóch epitafiów kamiennych z XVI i XVIII w.	26 540,00	13 100,00 dotacja Wojewódzkiego Urzędu Konserwatora w Gdańsku
2009	Renowacja i remont belki tęczowej oraz grupy <i>Ukrzyżowania</i> , II etap	51 892,00	

2008	Prace konserwatorskie przy ołtarzu św. Róży z <i>Limy</i>	20 000,00	20 000,00 dotacja Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku
------	---	-----------	---

1.3 Prace prowadzone w ramach dotacji:

Dotacja celowa Rady Miasta Gdańska: UCHWAŁA NR LXI/1575/23 RADY MIASTA GDAŃSKA z dnia 27 kwietnia 2023 r.

Nazwa zadania: umowa nr RWB-W/1972/BAM/48/U.-W. Bież./2023 z 18.05.2023 r.

1.3.1 Czas trwania prac: 31.07.2023 r. – 12.10.2023 r.

1.3.2 Wykonawca prac:

„BUDKON” Sp. z o. o.

ul. Profesorska 3

80-856 Gdańsk

Kierownik budowy: Stefan Rykaczewski

Kierownik prac konserwatorskich: Weronika Domagała

Nadzór inwestorski: Janina Cudzik

1.3.3 Opis obiektu przed rozpoczęciem prac (stan zachowania) - część opisowa

Kościół orientowany, murowany. Trójnawowa hala korpusu głównego z wyodrębnionym prezbiterium i przylegającą do niego od wschodu wieżą. Prezbiterium czteroprzęsłowe zamknięte prostą ścianą. Korpus halowy sześcioprzęsłowy, wzdłuż ścian obwodowych wnęki utworzone przez wciągnięte do środka przypory. Nawa północna przechodzi ku wschodowi w kaplicę św. Jacka, zaś południowa – w kaplicę św. Józefa pod wieżą i dalej w zakrystię. Prezbiterium opięte szarpami, pomiędzy którymi okna zamknięte ostrołukowo. Glify okien obmurowane cegłą maszynową. Szczyt prezbiterium trójkątny siedmiopółowy rozczłonkowany lizenami przechodzącymi w sterczyny. Dach nad prezbiterium dwuspadowy kryty dachówką. Dach nad kaplicą pulpitowy.

Stan zachowania elewacji północnej prezbiterium i kaplicy św. Jacka :

Elewacja o zróżnicowanym walorze wątku ceglanego z silnie wyróżniającymi się obramieniami okien elewacji północnej, współczesnych napraw i przemurowań. Elewacja mocno

zanieczyszczona o niejednorodnej kolorystyce. Powierzchnie cegieł i spoin pokryte warstwą brudu – fałszywej patyny w formie smolistych, czarnych nawarstwień miejscowo tworzących, głównie w obrębie spoin, skorupowe i gruzełkowate nawarstwienia. W partiach narażonych na zaciekanie wody opadowej widoczne białe zacieki kalcytu będące efektem wypłukiwania przez wodę opadową substancji mineralnych z zapraw. Liczne cegły w obrębie elewacji zdeintegrowane globularnie – osypujące się. Ubytki sięgające kilkunastu milimetrów w głąb powierzchni. W wielu miejscach stopień i charakter destrukcji cegieł obejmujący więcej niż połowę objętości cegły, wskazuje na działanie bakterii nityfikacyjnych. Liczne cegły z ubytkami powstałymi w wyniku uszkodzeń mechanicznych, bądź w wyniku działania zamarzającej wody. Destrukcja cegieł wynikająca z użycia mocnej zaprawy cementowej do spoinowania i murowania partii cokołu. Lokalne odspojenia i brak wiązania pomiędzy ceglami w pasie bezpośrednio przy poziomie gruntu. Ubytki spoin wynikające z niszczącego działania wody opadowej, procesów wietrzenia intensyfikowanych działaniem czynnika biologicznego, tj. glonów i porostów oraz w wyniku uszczelnienia powierzchni grubą warstwą smolistej patyny i brudu. Tynki w blendach i płycinach lokalnie złuszczone i odspojone w wyniku działania zawilgocenia i przemarzania.

1.3.4 Przebieg prac oraz faktycznie zrealizowany zakres prac

Prace konserwatorsko-restauratorskie elewacji północnej prezbiterium i kaplicy św. Jacka.

Decyzja PWKZ w Gdańsku nr ZN.5142.1091-4.2015.KS z dnia 07.01.2016 r. oraz

[ZN. 5142.1091.5.2015.KS](#) z dnia 17.10.2017 wraz z projektem budowlanym autorstwa Katarzyny Rembarz i programem prac konserwatorskich autorstwa Macieja Szczepkowskiego będącymi integralną częścią decyzji:

1. Badania technologiczne oryginalnych cegieł, zapraw oraz tynków w celu ustalenia ich składu, budowy i parametrów technicznych tj. wytrzymałości, porowatości, nasiąkliwości i opcjonalnie, stosownie do potrzeb, stopnia zasolenia w celu weryfikacji doboru materiałów do prowadzenia prac.
2. Badania konserwatorskie mające ustalić technikę i technologię warstw oryginalnych, stan zachowania i zakres ich występowania w poszczególnych partiach elewacji. Obejmujące stratyografię, skład ilościowy i jakościowy. Badania stopnia zawilgocenia i zasolenia murów poszczególnych partii budynku pod kątem możliwości wykonania zabiegu hydrofobizacji.
3. Inwentaryzacja stanu zachowania, zakresu zniszczeń, występowania warstw oryginalnych.
4. Dezynfekcja partii porażonych czynnikiem biologicznym – glonami i porostami, oraz

partii muru w sąsiedztwie cegieł porażonych bakteriami nitryfikacyjnymi.

5. Wstępne wzmocnienie osłabionych partii elewacji – zdeintegrowanych globularnie cegieł, spoin, oryginalnych wypraw tynkarskich i barwnych, poprzez nasączenie preparatami krzemoorganicznymi zachowującymi jednakże zwilżalność materiału (nie hydrofobizujące powierzchni); odspojonych warstw tynków, pobiał, glazur poprzez podklejenie pęcherzy, zabezpieczenie zaprawkami i kitami krawędzi. Nie dotyczy partii murów silnie i trwale zawilgoconych.
6. Czyszczenie elewacji z powierzchniowych nawarstwień brudu, wykwitów soli, gipsów. Usunięcie z powierzchni warstw zaszczelniających bez uszkodzenia warstwy ogniowej cegieł i oryginalnej, skarbonizowanej powierzchni spoin, pobiał i tynków.
7. Dobór techniki i technologii poprzedzony próbami i dostosowany do lokalnych warunków – rodzaju zabrudzeń, charakteru powierzchni czyszczonej i stanu jej zachowania. Zalecana technologiaa strumieniowo- ścierna, eliminująca użycie wody i umożliwiająca w większym stopniu kontrolowanie procesu i stopnia czyszczenia powierzchni. Dobór ścierniwa dostosowany do ww. uwarunkowań.
8. Wyniki prób czyszczenia okazane do oceny komisji konserwatorskiej w celu ostatecznego wyboru metodę i zakres wykonywania zabiegu oczyszczania powierzchni.
9. Naprawa uszkodzeń muru poprzez przemurowanie ceglami odzyskanymi w trakcie trwania prac oraz nowymi, identycznymi rozmiarami i teksturą z oryginałem oraz charakteryzującymi się identycznymi parametrami. Zaprawa murowa o przewodze spoiw powietrznych. Możliwe dodatki spoiw trasowych.
10. Naprawa pojedynczych uszkodzeń cegieł. Ubytki cegieł obejmujące ponad połowę objętości pojedynczej cegły. Poprzez wykucie cegły uszkodzonej i wstawienie nowej o zbieżnych z oryginałem właściwościach, wymiarach i teksturze.
11. Naprawa uszkodzeń cegieł. Ubytki cegieł nie przekraczające połowy objętości pojedynczej cegły. Uzupelnione masami mineralnymi barwionymi w masie, o teksturze oraz parametrach wytrzymałości, porowatości i paro przepuszczalności zbieżnymi z parametrami cegieł uzupełnianych.
12. Uzupelnianie ubytków spoin zaprawą o właściwościach identycznych z właściwościami spoin oryginalnych (parametry wytrzymałości, porowatości i paro przepuszczalności zbieżne z parametrami zaprawy oryginalnej). Sposób opracowania powierzchni identyczny z charakterem powierzchni spoiny oryginalnej, w miejscu jej uzupełniania.
13. W partiach muru narażonych na bezpośrednie działanie wody deszczowej tj. parapetach, ogniomurach, nakrywach przypór, rolce cokołowej zalecane stosowanie spoiny hydrofobowej w masie, zachowującej jednak wysoką paro przepuszczalność.

14. W partiach muru obciążonego solami rozpuszczalnymi w wodzie zastosowanie spoiny o zwiększonej porowatości lub zdolności do magazynowania soli.
15. Wykonanie wypraw barwnych w obrębie glifów okiennych. Zakres prac, technika i technologia wykonania tychże wypraw zostaną określone w oparciu o wyniki odkrywek, badania technologiczne zachowanych warstw historycznych i wynikać będą z ustaleń komisji konserwatorskiej. Materiały współczesne zachowujące charakter wypraw historycznych. Sposób wykonania eksponujący zachowane partie oryginału.
16. Usunięcie wtórnych współczesnych warstw malarskich i pobiał oraz trwale zdeintegrowanych, w celu ekspozycji oryginalnych warstw uwidaczniających historyczne rozwiązania estetyczne.
17. Konsolidacja z podłożem zabytkowych warstw malarskich i wzmocnienie strukturalne.
18. Uzupełnienie ubytków w obrębie historycznych warstw pobiał i warstw malarskich oraz scalenie, w technice oryginalnej, poszczególnych większych partii oryginału w celu ich wyeksponowania.
19. Rekonstrukcja tynków w technice i technologii zbieżnej z oryginałem, zweryfikowanym w oparciu o badania konserwatorskie.
20. Zabieg hydrofobizacji powierzchni elewacji uzależniony jest, ze względów technologicznych, od wyników badań stopnia zawilgocenia i zasolenia poszczególnych partii murów budynku kościoła. Możliwy do przeprowadzenia w obrębie partii murów, stabilnych wilgotnościowo i chemicznie oraz ograniczonych barierami podziałów architektonicznych gwarantujących odgraniczenie od partii murów zawilgoconych i nie obciążonych solami.
21. Wykonanie powykonawczej dokumentacji konserwatorskiej obrazującej zakres i rodzaj wykonanych zabiegów oraz wprowadzonych materiałów współczesnych.

PROPOZYCJE MATERIAŁOWE:

- Naprawa powierzchni muru poprzez przemurowanie, wymianę cegieł zdeintegrowanych: Cegła I klasy 15, nasiąkliwość ok. 15 %, porowatość do 35% . Np. „Cegielnia Trojanowscy”; Pogolewo. Zaprawa murarska TWM TrassMortel, firmy Hufgard Optolith.
- Dezynfekcja muru wodnymi roztworami czwartorzędowych soli amoniowych: ALGAT firmy Altaxin, SLK Fungith Hufgard Optolith, LICHENICIDA 264 (roztwór alkoholowy), REMMERS Grunbelag Entferner, REMMERS BFA.

- Oczyszczenie powierzchni z zabrudzeń, nawarstwień powierzchniowych i wykwitów soli metodą strumieniowo – ścierną: REMMERS „Rotec Glaspudermehl” 40-90µm; 90-250µm/,
- Wzmocnienie strukturalne cegieł i spoin, o osłabionej strukturze (dezintegracja globularna), preparatem opartym o związki estrów kwasu krzemowego, do stopnia spójności powierzchni, niepurowania się powierzchni, z zachowaniem pełnej nasiąkliwości materiału:, REMMERS KSE OH (wstępne wzmacnianie); KSE 300E (wzmacnianie końcowe) .
- Uzupelnienie ubytków cegieł, reprofilacja kitami mineralnymi, opartymi o spoiwa wapienno- trasowe, barwionymi w masie do koloru otoczenia: NSR Hufgard Optolith; REMMERS „Restauriermortel ZF” <4N/mm², <2,0mm/,
- Uzupelnienie ubytków spoin zaprawą wapienną, ewentualnie wapienno- trasową. Kształt spoiny i kolor dostosowany do charakteru powierzchni spoiny zachowanej. Większe partie odtwarzanej spoiny kształtowane w sposób identyczny z oryginalnym opracowaniem powierzchni: spoina graczowana, prowadzona do wysokości cegły, krawędziowana przy dolnej krawędzi i z akcentowaną sztorcfugą: TKF TrassFuge, Hufgard Optolith; REMMERS „ Fugenmortel TK”.
- Spoiny hydrofobowe partii poziomych: TKF TrassFuge modyfikowana FAH HydroFlex Hufgard Optolith, Fugenmortel ECC, REMMERS. Zaprawa sporządzona na budowie, na bazie wapna dołowanego z dodatkiem tłuczki ceglanej, węgla drzewnego, spoiwa białkowego/kazeina wapienna/.
- Lokalna korekta barwna, scalanie kolorystyczne partii muru znacząco odbiegających od kolorystyki pozostałych partii elewacji, osłabienie partii o znacznym kontraście walorowym w celu poprawy odbioru estetycznego elewacji, w sytuacji stwierdzenia konieczności dokonania takich korekt proponuje się wykonać techniką transparentną, półkryjącą farbami o spoiwie wapiennym lub sporządzanymi samodzielnie farbami wykorzystującymi za spoiwo roztwory estrów kwasu krzemowego: REMMERS „Historic Kalkfarbe”; REMMERS „Historic Volltonfarbe”; REMMERS KSE 300; KREMER pigmenty mineralne.
- Naprawa spękań poprzez wypełnienie szczelin zaprawami iniekcyjnymi na bazie spoiw trasowych oraz zastosowaniem stabilizujących konstrukcyjnie kotew stalowych, wklejanych z użyciem żywic epoksydowych w systemie „**Helifix**” lub równoważnym. Kotwy ze stali nierdzewnej, żywica epoksydowa: HILTI HIT RE 500, HIT HY 70. Zaprawa iniekcyjna: TKI Trassniect, Hufgard Optolith.

- Wzmocnienie strukturalne warstw malarskich i pobiał preparatem opartym o związki estrów kwasu krzemowego, do stopnia spójności powierzchni i niepodrowania się powierzchni, z zachowaniem pełnej nasiąkliwości materiału: REMMERS KSE OH
- Konsolidacja z podłożem warstw malarskich i pobiał preparatami na bazie wapna redyspergowanego lub kopolimerami żywic akrylowych. Wybór na podstawie wykonanych prób.

Faktycznie zrealizowany program prac przy elewacji elewacji północnej prezbiterium i kaplicy św. Jacka kościoła pw. św. Mikołaja w Gdańsku:

ELEWACJA CEGLANA

1. Dezynfekcja cegły z nawarstwieniami pochodzenia mikrobiologicznego, takich jak glony i porosty. Wykorzystano preparaty na bazie czwartorzędowych soli amonowych.
2. Wstępne wzmocnienie osłabionych partii elewacji – zdeintegrowanych granularnie cegieł, spoin, oryginalnych wypraw tynkarskich i barwnych, poprzez nasączenie preparatami krzemooorganicznymi zachowującymi jednakże zwilżalność materiału (nie hydrofobizujące powierzchni); odspojonych warstw tynków, pobiał, glazur poprzez podklejenie pęcherzy, zabezpieczenie zaprawkami i kitami krawędzi. Nie dotyczy partii murów silnie i trwale zawilgoconych.
3. Mechaniczne usunięcie luźnych elementów cegieł oraz wtórnych nawarstwień np. licznie występujące ptasie guano czy zacierki cementowe, bez uszkodzenia warstwy ogniowej cegieł i oryginalnej, skarbonizowanej powierzchni spoin, pobiał i tynków.
4. Wykonanie prób oczyszczania celem doboru techniki i technologii.
5. Doczyszczanie wtórnych nawarstwień na ceglach z zastosowaniem metody strumieniowo- ścierniej. Jako kruszywo wykorzystano mączkę szklaną o drobnej wielkości ziarna.
6. Wzmocnienie strukturalne osłabionych cegieł oraz spoin za pomocą hydrofilnego preparatu krzemooorganicznego na bazie oligomerów tetraetoksylanu o stopniu wytrącania żelu ok. 50%.
7. Wykonanie lokalnych przemurowań, m. in. parapetu okna oraz wtórnych, powojennych wymurowań na elewacji ceglami odzyskanymi w trakcie trwania prac oraz nowymi, identycznymi rozmiarami i teksturą z oryginałem oraz charakteryzującymi się identycznymi parametrami. Zaprawa murowa o przewadze spoiw powietrznych z dodatkami spoiw trasowych.

8. Szycie muru zgodnie z technologią ustaloną przez konstruktora z wykorzystaniem systemu kotew „Helifix”.
9. Uzupełnianie ubytków w cegle nie przekraczające połowy objętości pojedynczej cegły za pomocą systemowych zapraw cementowo wapiennych odpowiednio pigmentowanych w masie oraz podobnych bądź mniejszych parametrach nasiąkliwości, wytrzymałości mechanicznej, porowatości i paro przepuszczalności.
10. Naprawa pojedynczych uszkodzeń cegieł. Ubytki cegieł obejmujące ponad połowę objętości pojedynczej cegły. Poprzez wykucie cegły uszkodzonej i wstawienie nowej o zbieżnych z oryginałem właściwościach, wymiarach i teksturze.
11. Uzupełnianie ubytków spoin za pomocą systemowych zapraw wapiennych z dodatkiem trasy i pigmentów o podobnych bądź mniejszych parametrach nasiąkliwości, wytrzymałości mechanicznej, porowatości i paro przepuszczalności.
12. Laserunkowe scalenie kolorystyczne uzupełnień tynku, materiału ceramicznego oraz spoin farbami o spoiwie krzemooorganicznym z dodatkami pigmentów.
13. Umieszczenie cegieł w otworach maculcowych jako historyczne rozwiązanie zabezpieczające przed siadaniem ptaków.

ELEMENTY METALOWE – ANKRY, KRATY OKIENNE

1. Oczyszczono z wtórnych przemalowań oraz produktów korozji.
2. Odtłuszczono oraz natychmiast zastosowano podkład antykorozyjny.
3. Przemalowano nawierzchniową farbą antykorozyjną w kolorze czarnym.

OTWORY OKIENNE

1. Usunięcie wtórnych współczesnych warstw malarskich i pobiał oraz trwale zdeintegrowanych, w celu ekspozycji oryginalnych warstw uwidaczniających historyczne rozwiązania estetyczne.
2. Miejscowe mechaniczne usunięcie wtórnych, osłabionych bądź zasolonych fragmentów tynków.
3. Uzupełnienie ubytków w obrębie historycznych warstw pobiał i warstw malarskich oraz scalenie, w technice oryginalnej, poszczególnych większych partii oryginału w celu ich wyeksponowania.
4. Rekonstrukcja tynków w technice i technologii zbieżnej z oryginałem, zweryfikowanym w oparciu o badania konserwatorskie.
5. Zamontowanie siatek zabezpieczających przed siadaniem ptaków.

Wykonanie powykonawczej dokumentacji konserwatorskiej obrazującej zakres i rodzaj wykonanych zabiegów oraz wprowadzonych materiałów współczesnych.

1.3.5 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA Z PRZEBIEGU PRAC

Fot. 1. Widok na elewację północną prezbiterium i kaplicę św. Jacka przed konserwacją (fot. M. Szczepkowski).

Fot. 2. Widok na elewację północną prezbiterium i kaplicę św. Jacka przed konserwacją (fot. W. Domagała).

Fot. 3. Widok na elewację północną przed konserwacją (fot. M. Szczepkowski).

Fot. 4. Stan zachowania elewacji ceglanej przed konserwacją. Widoczna jest zdeintegrowana oraz spatynowana powierzchnia spieku materiału ceramicznego. Zauważalne są ubytki osłabionej i osypującej się spoiny (fot. W. Domagała).

Fot. 5. Nawarstwienia mikrobiologiczne miejscowo pojawiające się na elewacji przed konserwacją (fot. W. Domagała).

Fot. 6. Ubytki w cegle po wstępnym oczyszczeniu elewacji (fot. W. Domagała).

Fot. 7. Wtórne przemurowanie wyróżniające się na tle oryginału - stan przed konserwacją (fot. W. Domagała).

Fot. 8. Niechlujnie wykonane spoinowanie po wstępnym usunięciu wtórnych, luźnych spoin (fot. W. Domagała).

Fot. 9. Nieestetycznie wykonane uzupełnienia w miejscu styku elewacji ceglanej z dachem (fot. W. Domagała).

Fot. 10. Nawarstwienia pochodzenia mikrobiologicznego oraz wtórne zaprawy szpecące dachówkę (fot. W. Domagała).

Fot. 11. Osłabiony i zasolony tynk w glifie okiennym elewacji północnej (fot. W. Domagała).

Fot. 12. Wtórne, cementowe uzupełnienie parapetu po wstępnym oczyszczeniu (fot. W. Domagała).

Fot. 13. Zabezpieczenie antykorozyjne metalowych krat po usunięciu wtórnego cementowego parapetu (fot. W. Domagała).

Fot. 14. Blenda elewacji północnej z pozostałościami tynku – stan przed konserwacją (fot. W. Domagała).

Fot. 14. Małe okno elewacji kaplicy św. Jacka z pozostałościami mocno spatynowanego tynku – stan przed konserwacją (fot. W. Domagała).

Fot. 15. Blenda nad dachem ze śladowymi pozostałościami pierwotnego tynku po wstępnym oczyszczeniu (fot. W. Domagała).

Fot. 16. Korodująca ankra na elewacji przed konserwacją (fot. W.Domagała).

1.3.6 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA PO ZAKOŃCZENIU PRAC

Fot. 17. Elewacja ceglana po zabiegach konserwatorskich (fot. W.Domagała)

Fot. 18. Rolka ceglana po zabiegach konserwatorskich m.in. wzmocnieniu strukturalnym oraz uzupełnieniu ubytków i spoin (fot. W. Domagała)

Fot. 20. Przestrzeń pod dachówką została dokładnie oczyszczona z wtórnych zapraw oraz uzupełniona (fot. W. Domagała)

Fot. 21. Przestrzeń pod i na dachówce została dokładnie oczyszczona z wtórnych zapraw i nawarstwień pochodzenia mikrobiologicznego a następnie i uzupełniona (fot. W. Domagała)

Fot. 22. Przestrzeń pod opierzeniem została dokładnie oczyszczona i uzupełniona (fot. W. Domagała)

Fot. 23. Usunięto cementowy parapet i zastąpiono ceglanym, spójnym z elewacją (fot. W. Domagała).

Fot. 24. Wykonano konserwację i restaurację metalowych krat. Tynki w gładzi zabezpieczono, wykonano uzupełnienie ubytków i scalanie kolorystyczne (fot. W. Domagała).

Fot. 25. Zabezpieczono i zrekonstruowano tynki w blendzie (fot. W. Domagała).

Fot. 26. Zabezpieczono i zrekonstruowano tynki w oknie, zabezpieczono cegłę w zwieńczeniu okna. Zamontowano siatkę ochronną (fot. W. Domagała).

Fot. 27. Zabezpieczono i zrekonstruowano tynki w blendzie oraz oczyszczono materiał ceramiczny łuku (fot. W. Domagała).

Fot. 28. Metalowa ankra po zabezpieczeniu i przemalowaniu (fot. W. Domagała).

1.4 Oświadczenie

Gdańsk, dnia

2023 r.

Dot. umowy o udzielenie dotacji celowej nr RWB-W/1972/BAM/48/U.-W. Bież./2023 z 18.05.2023 r.

O Ś W I A D C Z E N I E

Klasztor oo. Dominikanów przenosi nieodpłatnie na Miasto Gdańsk autorskie prawa do dokumentacji powykonawczej, bez ograniczenia co do czasu i ilości egzemplarzy oraz rozporządzania nią na następujących polach eksploatacji:

a. w zakresie utrwalania i zwielokrotniania dokumentacji w całości lub części:

- wytwarzanie egzemplarzy dokumentacji w całości lub części, w tym technika drukarską, reprograficzną oraz techniką cyfrową i kopiowania,

- zwielokrotniania dokumentacji wszelkimi znanymi technikami w tym cyfrowymi, poligraficznymi, wprowadzania do pamięci komputera, eksploataowania na dowolnej ilości stacji roboczych, z możliwością upubliczniania w sieci www (Internet) w sposób umożliwiający dowolne wykorzystanie i nieograniczone zwielokrotnienie dokumentacji przez każdego użytkownika sieci publicznej,

b. w zakresie obrotu oryginałem dokumentacji – wprowadzanie do obrotu i użyczenie,

c. w zakresie rozpowszechniania dokumentacji w całości lub części w sposób inny niż określony w pkt a i b – publicznie wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie, a także publiczne udostępnianie dokumentacji w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niej dostęp w miejscu i w czasie wyznaczonym przez Miasto Gdańsk.

Klasztor oo. Dominikanów oświadcza, że jest właścicielem praw autorskich na ww. polach eksploatacji, pozyskanych na podstawie odrębnej umowy.

Klasztor oo. Dominikanów przenosi nieodpłatnie na Miasto Gdańsk własność jednego egzemplarza drukowanego dokumentacji oraz jej wersji elektronicznej zapisanej na nośniku elektronicznym.

W przypadku roszczeń zgłoszonych przez osoby trzecie, wskazujących, że naruszone zostały ich prawa autorskie, Klasztor oo. Dominikanów na żądanie Miasta Gdańsk na własny koszt przystąpi do procesu sądowego zwalniającego bezwarunkowo Miasto Gdańsk od tych roszczeń i zapłaci wszelkie koszty, odszkodowania i koszty obsługi prawnej zasądzone ostatecznie przez Sąd.

Przejęcie nieodpłatnych praw autorskich następuje z chwilą przekazania Miastu Gdańsk przez Beneficjenta dokumentacji, o której mowa wyżej.

podpis